

Alvorlig advarsel mod Trump fra Francis Fukuyama

Af Preben Melander*

A. Francis Fukuyamas advarende syn på tidligere præsident Trumps genopstilling

Den verdenskendte filosof og politolog Francis Fukuyama advarer i stærke vendinger USA og hele Verden mod at genvælge ekspræsident Trump for en ny periode i Det hvide hus i USA. I en ny periode vil Trump med sin særlige hævngherrige personlighed være både farlig, aggressiv, destruktiv og til skade for demokratiet og menneskeheden ikke kun i USA, men i hele Verden. Denne gang vil han være bedre forberedt end sidste gang, fordi han i længere tid har forberedt sin politik og fået etableret et loyalt følgeskab af ultrakonservative politikere, der blindt vil støtte ham i at realisere sin revolution af det amerikanske samfund og det globale univers.

Trump er ikke en begavet politiker, der kan overskue konsekvenserne af sine handlinger. Han er en egocentreret forretningsmand og en ensidig showman, der følger sine skiftende ideer uden hensyn til andre mennesker og de geopolitiske konsekvenser. Han spiller på massernes følelser og formår at forføre sine følgere med primitive magtmidler til fare for dem selv. Derfor er han utrolig farlig for ethvert samfund.

B. Fukuyama som politisk forsker og samfundsideolog

Fukuyama blev i 1992 verdenskendt med sin bog "Historiens afslutning og det sidste menneske", der udråbte det liberale demokrati som fremtidens altdominerende samfundsmodel. Efter Sovjetunionens sammenbrud og med sin sociale fællesskabsideologi ville denne model ifølge Fukuyama opnå global udbredelse over tid.

* Preben Melander er professor emeritus på CBS og ansvarshavende redaktør Samfundslederskab i Skandinavien

Denne forudsigelse viste sig dog ikke at holde stik. En række politiske begivenheder har vist sig at være stærkere og har haft større indflydelse på Verden end det optimistiske verdensbillede, der opstod efter Murens fald. Som eksempler kan nævnes USA's interventioner verden over, som bl.a. har fremskyndet et politiseret Mellemøsten, som viser sig gennem en fastgroet islamistisk international bevægelse med terror og evige konfrontationer.

Kampen om verdensmagten har også fået nye rødder med Kinas systemiske statskapitalisme og dets store globale politiske og økonomiske ambitioner. Dertil kommer et aggressivt Rusland, som med dets historisk funderede ekspansionsmål og Putins personlige magtdrømme som baggrund har genfundet sine traditionelle globale imperieinteresser og nu udsætter sine europæiske naboer for sine aggressive ekspansionsforsøg. Det vil således være en fejl at beskrive verden som et fredeligt sted med fællesskaber og samarbejde. Vi oplever en verden i opbrud, som vi må forberede os på.

Fukuyamas optimistiske verdensmodel har da også været kritiseret fra mange sider som værende naiv og fejlagtig. Men hertil har Fukuyama svaret, at hans prognose bygger på demokratimodellens åbenbare overlegenhed og ikke på, at den ikke ville blive modarbejdet af verdens udbredte autokratiske modeller. Han ser her Trumps samfundssyn som en model, der vil være til skade for USA og hele verden, og som man for alt i verden bør kæmpe imod med alle midler, fordi den har indbygget fascistiske ideologier, der nemt lader sig efterligne og udbrede.

C. Trumps forberedelse til kampen mod det amerikanske embedsværk

Trump vil være farligere i sin mulige næste præsidentperiode, fordi han vil være bedre forberedt til kampen mod embedsværket. Hans bevægelse har et program for realiseringen af hans kamp for ultrakonservatismens fremtid i USA og Verden. I det program indgår som kerne "Projekt 2025", som er udviklet af den konservative, amerikanske tænketank Heritage Foundation. Det har som politisk ideologi "Det konservative løfte" og indeholder en autoritær manual, der har et skræmmende direktiv "Schedule F". Det er allerede nu blevet et omstridt tema i den amerikanske, politiske debat, idet det som mål vil bekæmpe de demokratiske institutioner, som står i vejen for præsidentens ensidige magtudøvelse.

Trump organiserede i januar 2021 stormen på kongressen, idet han mente, at han uretmæssigt var blevet frastjålet magten af præsident Biden på grund af demokraternes valgsvindel. Denne påstand er siden blevet afvist af alle betydningsfulde juridiske myndigheder. Men denne kamp har Trump fortsat. Hvis han skulle blive valgt til præsident igen, vil han hårdnakket fastholde sin påstand om valgsvindel og sabotere USA's demokratiske forfatning.

Et andet alvorligt problem er, at den amerikanske Højesteret fremover vil være mere positiv over for Trump. Ud af de ni dommere regnes de seks for at være konservative og vil derfor være til støtte for Trumps program. Trump kan således som præsident ikke retsforfølges for sine handlinger, som forfatningen giver ham retten til at gennemføre. Her står Trump stærkt i sin kamp mod statsapparatet. I denne situation vil retssystemet indsnævre offentlighedens muligheder for at holde præsidenten ansvarlig for sine handlinger. Retssystemet vil således være på Trumps side. Derfor må kampen mod Trump i fremtiden være politisk og være koncentreret om at informere offentligheden om de alvorlige samfundsmæssige konsekvenser af Trumps kamp mod demokratiet.

D. Verdenssamfundet står derfor over for et alvorligt politisk problem

Hvis Trump kommer til magten igen i 2025, vil han fortsætte kampen og sit ultrakonservative program. Udfaldet af denne kamp vil afhænge af styrken af de demokratiske kræfter i USA. Heldigvis vil hans præsidentperiode kun vare fire år, så der er nok grænser for, hvad han kan nå at realisere på verdensplan, men han vil kunne bidrage med en ny, rodet og konfliktfyldt politisk periode, som vi må kæmpe for at undgå. Det er her vigtigt, at Europa og ikke mindst Skandinavien er forberedt såvel politisk, militært som værdimæssigt. Vi må derfor bekæmpe de antidemokratiske bevægelser overalt i Verden, ikke mindst dem som har rod i USA.